

12. 11. 2017 - Chvála

1. čtení: Př 31, 10-31

Píseň: 25 - K tobě duši pozdvihuji, 1. - 3. sloka

Základ kázání: 1Tim 5, 2-17

Kázání: Milé sestry, milí bratři v Kristu,

kdo by nechtěl dostávat peníze zadarmo, za nic? Nebo jídlo? Nebo střechu nad hlavou?

Snad žádný člověk by se takové nabídce nebránil. Tím méně takový, který sám má málo nebo takřka nic. Jako třeba sirotci či vdovy ve starověku. Ale vlastně mnohdy i dnes. Proto Církev od počátku pomáhala vdovám. Proto již proroci volají v první řadě k péči o vdovy a sirotky. Takové jednání je dobrým znakem pravé zbožnosti, spolehnutí na Boží slovo, biblické víry.

Přidejme, že k těm i dnes hluboce ohroženým sirotkům a často vdovám, patřily tehdy i dnes také další skupiny: Staří, dlouhodobě či terminálně nemocní, tělesně či mentálně postižení, nepřijatí kulturou a společností nejbližšího okolí atd.

Avšak stejně stará, jako je péče o ty nejpotřebnější, je také její zneužívání. Třeba mladými vdovami v Efezu. Některé ani netrápilo jejich vdovství. Možná byly rády zbaveny otravného manžela. Rády chodily za zábavou, drbaly, klevetily, zahálely. A ještě se nechávaly podporovat Církví - finančně, bydlením, společenstvím. I zde přidejme, že se to netýkalo a netýká jen vdov! Stejně zneužívají také sirotkové, staří, nepřijatí kulturou a společností nejbližšího okolí atd.

Bylo by krásné, kdybychom všichni mohli dávat plný průchod své naivitě. A prostě pomoci každému, kdo pomoc potřebuje. Protože by prosba o pomoc nebyla divadélkem. Avšak lidé často soucit, sounáležitost, ochotu pomoci a podpořit zneužívají.

Proto i Pavel Timoteovi radí být v posuzování efezských vdov spíše přísným. Končekonců to byl sbor, kde se na báje a báchorky dalo více než na Boží slovo. Kde lidé cvičili tělesně a pracovně, ale na zbožnost kašlali. Kde lidé nesnášeli napomínání. Tedy ve sboru, kde pravděpodobnost vdov podvodných byla razantně vyšší oproti sborům a místům zbožným. Proto Pavel doporučuje Timoteovi ty přísné požadavky veršů 9-15.

Kdyby však lidé nepodváděli, nepokoušeli se nespravedlivě obohatit, měli dost na tom, co mají, nic takového by nebylo zapotřebí. Rodiny by se samozřejmě staraly o vdovy, staré, postižené ve svém příbuzenstvu a občas i o cizí sirotky. A tak by Církev mohla své prostředky užívat pro podporu těch, jejichž rodiny zemřely ve valkách, pogromech, epidemiích nebo nikdy žádnou pořádně neměli. Prostě o osamělé - a nejen vdovy.

Zejména když jsou to často vdovy, které nesly a nesou sbory. Pečují a pracují na sborových záležitostech den za dnem, týden za týdnem, rok za rokem. Často zcela nenápadnou a lidmi nevnímanou prací. Často péčí, kterou by snadno mohly dělat ženy či muži mladší, ba i v partnerských vztazích, avšak nějak se k tomu nemají.

Ochotně přikládají ruku k dílu, kde je potřeba. Navštěvují, uklízejí, připravují. Nakonec zrovna teplický sbor ČCE je toho nápadným důkazem. Kolik práce a péče zde nesou vdovy! Ale kdo to vše po nich přebere, až si je Pán povolá?

Vždyť často ti ženatí a ty vdané mají přece tolik práce všude jinde. Mají tolik povinností, tolik zábavy kolem sebe. Musejí s dětmi to a tamto, musejí jet tam i onde, a pak vnoučata a pak partneři... a pak zaměstnání...

A tak díky Bohu za vdovy! Zejména když je dnes běžné, že chodí do zaměstnání, jako ti ženatí a vdané, a ještě k tomu se několikrát týdně vytrvale věnují Církvi a tak Kristu. A klidně i v důchodu.

Ale pane faráři, to jsme přece slyšeli už v prvním čtení z knihy Přísloví. Takže to takhle bylo už ve starověku. To není žádná novota a výdobytek moderní doby. Žena statečná přece zůstane

statečnou, i když ovdoví. A tak i ten biblický chvalo zpěv ji bude dobře vystihovat...

No jo, je to tak. Ale není náhoda, že ten chvalo zpěv začíná otázkou: Ženu statečnou kdo nalezne? Vždyť statečnost se objevuje a rozvíjí teprve tváří v tvář příkoří a utrpení. Muži a ženy žijící v pohodlí a luxusu, kterým disponuje jen menšina světa, bývají ve statečnosti nerozvinutí. Narozdíl od vdov, které prošly jednou z největších tragédií v životě: Pohřbívaly milovaného manžela a musely nalézt odlišné uspořádání svého života.

Možná i proto tolik srdcí spoléhá na vdovy. A občas také na vdovce. Nejen na práci jejich rukou. Ale také na jejich modlitby, kterým se věnují zdatně častěji, hlouběji a myslí v nich více na ostatní nežli na sebe než většina právě těch ostatních. O tolik snadněji otvírají svou dlaň utištěnému, o tolik snadněji vztahují své ruce k ubožákům než lidé pohlčení rodinami, zaměstnáními, povoláními, sebou samými.

Tak není divu, že již ve Starém Zákoně Hospodin opakovaně projevuje zvláštní slabost pro vdovy a sirotky (Iz 1, 17+23; Jr 49, 10; Ex 22, 21; Jb 31, 18 atd.). Stejně jako pro další jednotlivce a skupiny, které bývají na okraji zájmu i společnosti. Ale přesto se právě na vztahu k těmto skupinám rozpoznává vyspělost společenství i civilizace dodnes.

Tak se Pavel jen snaží, aby dobré jméno vdov nebylo vláčeno bahnem kvůli těm, které jsou líné, klevetivé, chamtivé nebo zahálčivé. Což, koneckonců, neplatí jen pro vdovy či vdovce. Nýbrž pro každou generaci i skupinu.

Tak chvála Bohu za každou ženu statečnou, kterou popisuje již kniha Přísloví. Chvála Bohu za každého muže statečného, na kterého vlastně mohou platit úplně stejná slova.

Chvála Bohu za každou vdovu a vdovce, za každého sirotka a kohokoli jiného utiskovaného nebo spíše na okraji zájmu, kteří našli spočinutí v Hospodinu. A tak nová společenství, nové role, novou užitečnost. Ale také mnoho přijetí a podpory, snad i pochopení. A tak s Boží pomocí dokázali svou tragickou situaci proměnit v dobro, spravedlnost, čistotu a zbožnost.

Chvála Bohu za každého, kdo nemyslí jen na zábavu, nýbrž se vytrvale oddává modlitbám ve dne i v noci. Díky jim dvojnásob, pokud se modlí i za nepřátele. Chvála Bohu i každému, kdo prokazuje pohostinství a umývá nohy věřícím i těm bez konfese. Díky každému, kdo pomáhá nešťastným a osvědčuje se dobrým dílem. Chvála Hospodinu i každému, kdo neklevetí a neplete se do cizích věcí.

Vždyť ta Pavlova slova opět platí pro každého, nejen pro vdovy. Stejně jako ve třetí kapitole ohledně biskupek nebo jáhnů. Stejně jako chvála ženy statečné.

Stejně jako již dnešní introit: „Blaze člověku, jenž hledá sílu v tobě, Hospodine. Blaze těm, kteří se vydávají na pouť. Když se ubírají Dolinou balzámovníků, učiníš ji praměništěm, vzácný déšť ji halí požehnáním. Pokračují stále s novou silou, objeví se před svým Bohem na Sijónu.“ (Ž 84, 6-8)

Amen.

Píseň: 25 - K tobě duši pozdvihuji, 4. - 7. sloka